ШКОЛЬНАЯ ПРАГРАМА

А. Ф. Корж І. Г. Ляшкевіч

БЕЛАРУСКАЯ МОВА

Ключык да ведаў

2 КЛАС

Рабочы сшытак

Дапаможнік для вучняў устаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі, з рускай мовай навучання і выхавання

Мінск
«Сэр-Віт»
2026

Ад аўтараў

Дарагія сябры!

У першым класе вы пачалі вывучаць беларускую мову, навучыліся чытаць склады і маленькія словы. Цяпер вас чакае сапраўднае падарожжа ў краіну роднай мовы – такой мілагучнай і самабытнай.

Вы даведаецеся, чаму слова **дом** пішацца з літарай **о**, а **дамы** – з літарай **а**, навучыцеся адрозніваць цвёрдыя зычныя ад мяккіх, ставіць націск у словах, правільна пераносіць словы з радка на радок. Пазнаёміцеся з падоўжанымі зычнымі. У цікавай і займальнай форме вывучыце слоўнікавыя словы. Яшчэ вы навучыцеся адрозніваць словы-прадметы, словы-прыметы і словы-дзеянні, а таксама пісаць пераказ і спісванне.

Адны заданні дапамогуць вам паўтарыць правілы, другія – крыху падумаць і нават паспрабаваць сябе ў ролі сапраўдных знаўцаў мовы.

Не бойцеся брацца за складаныя заданні – яны робяць вас разумнейшымі! Не бойцеся памыліцца! Кожная памылка – гэта крок да ведаў.

Выконвайце заданні, разгадвайце загадкі, гуляйце ў моўныя гульні, і тады беларуская мова стане вам сапраўднай сяброўкай.

Жадаем вам радасных адкрыццяў!

УСТУПНЫ КУРС

Урок 1. Вывучаем беларускую мову

1. Адзнач знакам ✓ радок, у якім ёсць беларускія літары.

☐ л, и, к, у ☐ л, і, к, ў

2. Злучы стрэлкай.

Мая Радзіма –	беларуская.
Мая родная мова	Беларусь.

3. Абвядзі словы, якія запісаны па-беларуску.

бусел Мінск Минск аист

4. Прачытай словы. Вымаўляй правільна гукі, якія абазначаюць выдзеленыя літары.

рэбус	**г**алка	**дз**ень	**дж**эм
ле**шч**	ко**ц**ік	**ч**орны	во**ў**к

5. Складзі з рассыпаных літар слова. Запішы яго.

Б, л, е, а, с, ь, р, у. ______________________

Урок 2. Гук [і], літары І, і

1. Размалюй квадрацікі з літарай **і** чырвоным колерам.

О	і	у	ы	і	Э	У	І	а

2. Падкрэслі ў словах літару **і**.

Нясвіж, Магілёў, Віцебск, Мінск.

3. Змяні словы па ўзоры. Запішы.

Узор: птушка – птушкі.

сойка

качка

4. Пры дапамозе каляровага кода складзі словы. Запішы іх. Падкрэслі ў словах літару **і**.

дык нік ін ко

5. Злучы кожнае слова з адпаведным малюнкам.

індык сініца лісіца конік

Урок 3. Гук [і], літары І, і

1. Абвядзі назвы рэк, якія запісаны па-беларуску.

Дзвіна

Свислочь

Свіслач

Двина

2. Прачытай. Выпішы словы з некалькімі літарамі **і**.

Хітрая лісічка назірае за маленькімі ваверчанятамі.

3. Закрэслі ў дужках лішнюю літару.

(І, і)ван, (І, і)гнат, (І, і)мя, (І, і)ванаўна.

4. За лісточкамі схаваліся літары. Спішы сказ, устаў **І** або **і**.

нга **рына – лепшыя сяброўк** **.**

5. Запішы па памяці імёны дзяўчынак з задання 4.

Содержание

Ад аўтараў 3

УСТУПНЫ КУРС

Урок 1. Вывучаем беларускую мову 5
Урок 2. Гук [і], літары І, і 6
Урок 3. Гук [і], літары І, і 7
Урок 4. Апостраф (’) 8
Урок 5. Гукі [г], [г’], літары Г, г. 9
Урок 6. Гукі [г], [г’], літары Г, г. 10
Урок 7. Гук [ч], літары Ч, ч 12
Урок 8. Гук [ч], літары Ч, ч 13
Урок 9. Спалучэнне гукаў [шч] 14
Урок 10. Гук [ў] і яго абазначэнне на пісьме 15
Урок 11. Гук [ў] і яго абазначэнне на пісьме 17
Урок 12. Гук [ц’], літары Ц, ц. 18
Урок 13. Гук [ц’], літары Ц, ц. 19
Урок 14. Гук [р], літары Р, р 21
Урок 15. Гук [р], літары Р, р 22
Урок 16. Гук [дз’] і яго абазначэнне на пісьме. 23
Урок 17. Гук [дз’] і яго абазначэнне на пісьме. 24
Урок 18. Гук [дж] і яго абазначэнне на пісьме. 25

ГУКІ І ЛІТАРЫ

Урок 19. Гукі мовы. 27

Урок 20. Абазначэнне гукаў на пісьме літарамі 28
Урок 21. Беларускі алфавіт 29
Урок 22. Беларускі алфавіт 31
Урок 23. Напісанне вялікай літары ў словах. 33
Урок 24. Напісанне вялікай літары ў словах. 34
Урок 25. Напісанне вялікай літары ў словах. 35
Урок 26. Галосныя і зычныя гукі 37
Урок 27. Галосныя і зычныя гукі 38
Урок 28. Вымаўленне і правапіс слоў з *ў* 40
Урок 29. Вымаўленне і правапіс слоў з *ў* 42
Урок 30. Вымаўленне і правапіс слоў з *ў* 43
Урок 31. Склад, падзел слоў на склады 45
Урок 32. Склад, падзел слоў на склады 46
Урок 33. Склад, падзел слоў на склады 47
Урок 34. Перанос слоў 49
Урок 35. Перанос слоў 50
Кантрольнае спісванне. 51
Урок 36. Націск 52
Урок 37. Націск 54
Урок 38. Націск 56
Урок 39. Галосныя гукі [о], [э] – [а]. Правапіс слоў з літарамі
о, э – а. 57
Урок 40. Галосныя гукі [о], [э] – [а]. Правапіс слоў з літарамі
о, э – а 59

Урок 41. Галосныя гукі [о], [э] – [а]. Правапіс слоў з літарамі о, э – а . . . 60
Урок 42. Галосныя гукі [о], [э] – [а]. Правапіс слоў з літарамі о, э – а . . . 62
Урок 43. Правапіс слоў з літарамі е, ё – я. . . 63
Урок 44. Правапіс слоў з літарамі е, ё – я. . . 65
Урок 45. Правапіс слоў з літарамі е, ё – я. . . 67
Урок 46. Правапіс слоў з літарамі е, ё – я. . . 69
Урок 47. Цвёрдыя і мяккія зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме . 71
Урок 48. Цвёрдыя і мяккія зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме . 72
Урок 49. Зычныя гукі [д] – [дз’] . . . 74
Урок 50. Зычныя гукі [д] – [дз’] . . . 76
Урок 51. Зычныя гукі [д] – [дз’] . . . 78
Урок 52. Зычныя гукі [т] – [ц’] . . . 79
Урок 53. Зычныя гукі [т] – [ц’] . . . 82
Урок 54. Зычныя гук [т] – [ц’] . . . 83
Урок 55. Зычныя гукі [т] – [ц’] . . . 85
Урок 56. Зацвярдзелыя зычныя гукі. Правапіс слоў з імі . . . 87
Урок 57. Зацвярдзелыя зычныя гукі. Правапіс слоў з імі . . . 89
Урок 58. Зацвярдзелыя зычныя гукі. Правапіс слоў з імі . . . 91
Урок 59. Звонкія і глухія зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме . . . 93
Урок 60. Звонкія і глухія зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме . . . 94
Урок 61. Звонкія і глухія зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме . . . 96
Урок 62. Звонкія і глухія зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме . . . 98
Урок 63. Падоўжаныя зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме. . . . 100

Урок 64. Падоўжаныя зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме. . . . 101
Урок 65. Падоўжаныя зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме. . . . 103
Урок 66. Падоўжаныя зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме. . . . 105
Урок 67. Раздзяляльныя знакі – апостраф (’) і мяккі знак (ь) 107
Урок 68. Раздзяляльныя знакі – апостраф (’) і мяккі знак (ь) 109
Урок 69. Раздзяляльныя знакі – апостраф (’) і мяккі знак (ь) 111
Урок 70. Раздзяляльныя знакі — апостраф (’) і мяккі знак (ь). . . . 113
Урок 71. Падагульняльны ўрок па раздзеле «Гукі і літары» 115

СЛОВА

Урок 72. Значэнне слова. Знаёмства з перакладнымі слоўнікамі 118
Урок 73. Словы, якія называюць прадметы 119
Урок 74. Словы, якія называюць прадметы 121
Урок 75. Прыназоўнік. Правапіс прыназоўкікаў 123
Урок 76. Словы, якія называюць прыметы прадметаў 125
Урок 77. Словы, якія называюць прыметы прадметаў 126
Урок 78. Словы, якія называюць дзеянні прадметаў. 128
Урок 79. Словы, якія называюць дзеянні прадметаў. 130

СКАЗ

Урок 80. Выражэнне ў сказе закончанай думкі. Афармленне
сказа на пісьме 132
Урок 81. Вызначэнне слоў, якія абазначаюць, пра каго
або пра што гаворыцца ў сказе і што гаворыцца. 134
Урок 82. Вызначэнне слоў, якія абазначаюць, пра каго або
пра што гаворыцца ў сказе і што гаворыцца 136

Урок 83. Вызначэнне сувязі слоў у сказе 138

ТЭКСТ

Урок 84. Адрозненне тэксту ад другіх сказаў 140
Урок 85. Тэма і асноўная думка тэксту 142
Урок 85. Загаловак. Навучальны пераказ. 144
Урок 86. Падзел тэксту на часткі: пачатак, асноўная частка, заключная частка 146
Урок 87. Падагульняльны ўрок 148
Літаратура 151